

НОВІ МОЖЛИВОСТІ З ЯКІСНОЮ СЕЛЕКЦІЄЮ

Правильний вибір гібрида для конкретних ґрунтово-кліматичних умов — основа майбутнього врожаю. У ТОВ «Агрогрупа Деметра» до цього питання підходять ретельно та відповідально, адже підрозділи господарства розташовані майже у всіх регіонах України — від Житомирської до Сумської області, тож вибір непростий. Утім, агрономічна служба компанії віднайшла свій алгоритм підбору гібридів. Як результат — висока врожайність вирощуваних культур.

ЛЮДМИЛА СТЕПАНЧУК

КУКУРУДЗИ ПОСУХА НЕ СТРАШНА

На аграрній мапі України ТОВ «Агрогрупа Деметра» вже сім років. За цей час земельний банк компанії зріс до 44 тис. га. Основну ставку в господар-

стві роблять на кукурудзу, якою засіяно половину всіх площ, а ще 35% — соняшником. Окрім того, вирощують пшеницю озиму, картоплю, а також ріпак. Загалом гібридний склад основних культур у компанії оновлюють щороку, підбираючи більш якісні та продуктивні гібриди, найкращі з яких залишаться в сівозміні.

Останні кілька років перевагу надають гібридам соняшнику та кукурудзи бренду Brevant™ seeds компанії Corteva Agriscience. Причому, наприклад, частка кукурудзи майже відразу сягнула 30% посівних площ культури. За словами заступника генерального директора Валентина Бондаренка, причин кілька: висока врожайність, гарна вологовіддача, посухостійкість гібридів **Сурреал, ДА Сонка, МТ Матадо, ДС 0336**.

«Перед тим, як запровадити гібриди у виробничі посіви, ми провели поетапне тестування, — розповідає Валентин Бондаренко. — Звісно, спершу представники компанії розповіли про їхні характеристики, про те, як вони показали себе в інших зонах вирощування, якими

були врожайність, вологовіддача, маса тисячі зерен тощо. Також я поцікавився думкою колег, які вирощували ці гібриди, запитав у дистриб'юторів про їхню затребуваність. З'ясувалося, що попит на них дуже великий. Отже, спершу ми засіяли одне — два поля для порівняння, а потім запровадили у виробничі посіви. Цього року оновили лінійку: вводитимемо в сівозміну гібриди **П8409, П9486**».

Варто зазначити, що, обираючи гібриди кукурудзи, агрономічна служба ТОВ «Агрогрупа Деметра» керується економічною доцільністю. З цієї точки зору важлива не тільки врожайність гібрида, але й вологовіддача. Гібриди з ФАО 300–320 вже у вересні можуть мати майже стандартний коефіцієнт вологи — 15 — 14% і навіть 12%, як, до речі, було минулого року на Кіровоградщині. Саме в таких гібридах — ранніх, з високою вологовіддачею — зацікавлені в агрогрупі. Їх зазвичай висівають у районах, де компанія не має власних сушарок. Так би мовити, економія внаслідок властивостей гібрида.

Валентин Бондаренко

«Тип зерна – ще одна ознака гібрида кукурудзи, на яку ми орієнтуємося, – зауважив заступник гендиректора. – Я обираю тільки зубовидні гібриди, адже вони мають гарну вологовіддачу: **Сурреал, ДА Сонка, МТ Матадо, ДС 0336**. Важливі й морфологічні ознаки – тип качана, розміщення листя, коренева система. У гібридів бренду Brevant™ seeds стержень качана тонкий, відповідно, дуже швидко втрачає вологу. Крім того, качан схований у листі, яке з досяганням трохи розгортається, що також дає качану змогу швидше віддавати вологу у літню спеку. Листя ерекційного типу розміщення, у результаті чого світло ліпше проникає в глибину посіву, що сприяє підвищенню врожайності. Ще є ремонтантний тип: качан сухий, а листя може бути зеленим, як минулого року».

Утім, головний критерій вибору гібрида кукурудзи – його стабільність. З-поміж гібридів, які показують високу врожайність лише за сприятливих умов, та гібридів, які стабільні незалежно від погоди, в агрогрупі «Деметра» завжди обирають останні. «Гібриди **Сурреал, ДА Сонка** ми вирощували у виробничих посівах два роки, а до того випробовували на демо-ділянках. Минулого року навіть в умовах посухи вони показали гарну врожайність – у середньому понад 8 т/га. Ще раніше колеги говорили, що ці гібриди більше придатні для вирощування в західних областях, де більше вологи, але я не побоявся їх висіяти – і не розчарувався. У такій посузі отримати 8 т/га – це добрий результат. Так гібриди довели свою посухостійкість», – розповів Валентин Бондаренко.

В господарстві дотримуються класичної технології вирощування кукурудзи: оранка, під, основний обробіток карбамід або КАС, навесні під час сівби NPK в рядок. Важливо правильно підібрати систему захисту, особливо коли кількість шкочинних об'єктів щороку збільшується. Залежно від ФАО, у фазу 3–6 листків посіви обробляють гербіцидами **Тітус® Екстра+ Пріма®** або **Таск® Екстра**. Ними захищають половину посівів кукурудзи.

«Цими гербіцидами я користуюся понад 10 років. Вони знищують майже весь спектр бур'янів у всіх наших господарствах, – зазначив Валентин Бондаренко. – **Тітус® Екстра** ефективно контролює як злакові види бур'янів, так і частину дводольних, та для підсилення дії на види осотів, берізки, лободи та

амброзії, додаємо **Пріму®**. У результаті знищуємо левову частину проблемних видів бур'янів у посівах кукурудзи. Тобто бакова суміш **Тітус® Екстра + Пріма®** не тільки є економічно вигідною для нашої групи підприємств, але й ефективною проти тих видів бур'янів, що присутні на наших площах. **Таск® Екстра** завдяки трьом складовим, що належать до різних хімічних класів, ефективний і проти злакових, і проти злісних дводольних видів бур'янів. Таким чином, ґрунтовими гербіцидами ми взагалі не користуємося, нам досить одного обробітку на сезон післясходовими».

ДОДАТКОВА ПРЕМІЯ ЗА СОНЯШНИК

Останніми роками високоолеїновий соняшник стає все більш затребуваним серед виробників, адже внаслідок його вирощування можна отримати додаткову премію, яка повністю компенсує вартість насіння на гектар. У ТОВ «Агрогрупа Деметра» також ідуть у ногу з часом, тож минулого року висіяли високоолеїновий **8X288KЛДМ**, який вирощували за виробничою системою Clearfield®. Цього ж року площі посівів розширять завдяки гібриду **П64GE133**, який планують вирощувати за експрес-технологією.

«Гібрид **8X288KЛДМ** ми обрали для півночі Сумської області, проте вирощували його і в Житомирській та Кіровоградській областях, – розповідає заступник гендиректора. – У всіх зонах вирощування отримали урожайність від 3 т/га з виходом олеїнової кислоти 93%. І навіть на Житомирщині мали таку врожайність, а там цього важко досягти – піски, дощами заливає так, що вода в полі стоїть. На Кіровоградщині, в Олександрійському районі, ми сіємо його у пізні строки, не раніше від 20 квітня, коли земля добре прогріта, хоча це ранній гібрид. Утім, **8X288KЛДМ** раніше наливається порівняно з більш пізніми гібридами, тому серпнева спека йому не страшна, адже має добре виповнене зерно. Так він може розкрити свій потенціал».

Зазвичай вважають, що високоолеїновий соняшник менш урожайний, ніж звичайний лінолевий. Проте в «Агрогрупі Деметра» пересвідчилися: якщо дотримуватися технології, то він не поступається врожайністю. Якісно проведений обробіток, чисте поле, мінеральне живлення і дворазова обробка фунгіцидом – ось складові технології.

«Першу фунгіцидну обробку карбендазімом ми фрундимо за потреби у фазу

Олександр ЦИБКО, регіональний представник Corteva Agriscience у центральному регіоні:

– З ТОВ «Агрогрупа Деметра» ми працюємо третій рік, це один з наших найліпших партнерів. Спочатку реалізовували невеликі програми. Минулого року збільшили обсяги наших продуктів – соняшнику, кукурудзи. Зокрема, на землях компанії в Олександрійському районі заклали велике демополе кукурудзи. Показники наших гібридів були гарними, попри дуже малу кількість опадів. Тому, крім відомих багатьом ДА Сонка, МТ Матадо, посіяли нові гібриди П9486, П8723 з оновленого портфолію. Сподіваємося зміцнювати співпрацю з господарством і збільшувати обсяги продукції».

«дві пари листків», другу – **Аканто Плюс®** у фазу «зірочки». Зазвичай дві фунгіцидні обробки здійснюємо в регіонах, де випадає більше опадів, але **Аканто Плюс®** у нашій системі захисту обов'язковий. Він має більший період захисної дії порівняно з іншими фунгіцидами, захищає новий приріст. Також до фунгіциду додаємо карбамід, мікроелементи», – зазначив Валентин Бондаренко.

Власне, й сама морфологія гібрида демонструє стійкість до хвороб. Взяти хоча б напіввертикальне положення кошика – це дає дощу змогу швидко стікати по його поверхні, відповідно, кошик швидко висихає і в ньому не накопичуються збудники хвороб. Також селекціонери подбали про стійкість до фомопсису, іржі, білої гнилі, вертицильозу, несправжньої борошністої роси.

Насамкінець Валентин Бондаренко зауважив: «Гібриди Brevant™ seeds вирізняються якісною селекцією, мають гарний генетичний потенціал, якісне насіння. Головне – усі гібриди стабільні. Ми раді співпрацювати з компанією Corteva Agriscience, досліджуючи нові гібриди кукурудзи та соняшнику, випробовуючи препарати захисту. Минулого року наше демополе в Олександрійському районі відвідали регіональні представники Corteva з Вінницької області: вони хотіли пересвідчитися, що тут можна вирощувати добру кукурудзу. Разом з Corteva».